Test Booklet Code & Serial No. **C**

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II

DEFENCE AND STRATEGIC STUDIES

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....

(Name) ....

2. (Signature) ....

(Name) ....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

APR - 16217

Time Allowed : 1¼ Hours] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **24** Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Defence and Strategic Studies
Paper II
रक्षा एवं सामरिक अध्ययन
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] [Maximum Marks : 100

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions. Each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्नांची उत्तरे सोडवा.

1. In 1987, the Dalai Lama proposed a .... for the restoration of peace and human rights in Tibet.

   (A) Six point peace plan

   (B) Four point peace plan

   (C) Five point peace plan

   (D) Two point peace plan

2. Which one of the following is not a part of social security perspectives ?

   (A) Sustainability of traditional pattern of language

   (B) Sustainability of culture and custom

   (C) Sustainability of religion and national identity

   (D) Organisational ability of the state

1. 1987 मध्ये दलाई लामाने ....नुसार प्रस्ताव सादर केला होता त्यात तिबेट मध्ये पुनश्च शांतता व मानवी हक्कांचे संरक्षण करण्याबाबत नमूद केले होते ?

   (A) सहाकलमी शांतता योजना

   (B) चारकलमी शांतता योजना

   (C) पाचकलमी शांतता योजना

   (D) दोनकलमी शांतता योजना

2. पुढीलपैकी कोणती बाब, ही सामाजिक सुरक्षेच्या भवितव्याशी संबंधित आहे ?

   (A) पारंपरिक भाषेचे अस्तित्व टिकवणे

   (B) संस्कृती आणि रूढी परपंरा अबाधित ठेवणे

   (C) राष्ट्रीय अस्मिता आणि धर्माचे अस्तित्व टिकविणे

   (D) राज्याची आयोजित करण्याची क्षमता

3. Who among the following is known as the father of modern international law ?

(A) Cicero

(B) Hugo Grotius

(C) Augustine

(D) Ambrose

4. Both North Vietnam and South Vietnam got officially United in the year :

(A) June, 1975

(B) June, 1976

(C) June, 1978

(D) June, 1979

5. The Indo-US defence co-operation agreement was extended in 2014 for :

(A) 15 years

(B) 10 years

(C) 20 years

(D) 25 years

3. पुढीलपैकी कोणास आधुनिक आंतरराष्ट्रीय कायद्याचा जनक म्हणून संबोधले जाते ?

(A) सीसीरो

(B) ह्युगो ग्रोशिएस

(C) ऑगस्टीएन

(D) ॲमब्रोस

4. दक्षिण आणि उत्तर व्हीएतनामचे अधिकृतरित्या एकत्रीकरण पुढील वर्षात करण्यात आले :

(A) जून 1975

(B) जून 1976

(C) जून 1978

(D) जून 1979

5. भारत–अमेरिका संरक्षणाबाबतच्या सहकार्याच्या करारास, 2014 मध्ये पुढीलप्रमाणे मुदतवाढ करण्यात आली :

(A) 15 वर्षे

(B) 10 वर्षे

(C) 20 वर्षे

(D) 25 वर्षे

6. The Marshall Plan enabled the rapid construction of which economies and years :
   (A) European economies in 1950's and 1960's
   (B) African economies in 1960's and 1970's
   (C) Asian economies in 1960's and 1970's
   (D) Australian economies in the 1980's

6. मॉर्शल योजनेनुसार जलद बांधकामासाठी पुढीलप्रमाणे 'आर्थिक व्यवस्था व कालखंडात'' आर्थिक मदत देण्यात आली होती :
   (A) युरोपिअन अर्थव्यवस्था - 1950 आणि 1960 मधे
   (B) अफ्रिकन अर्थव्यवस्था - 1960 आणि 1970 मधे
   (C) आशियान अर्थव्यवस्था - 1960 आणि 1970 मधे
   (D) ऑस्ट्रेलीयन अर्थव्यवस्था - 1980 मधे

7. Which ministry does not constitute a part of the Cabinet Committee on Security (CCS) ?
   (A) Ministry of Home Affairs
   (B) Ministry of Defence
   (C) Ministry of Finance
   (D) Ministry of Human Resource and Development

7. सुरक्षेसंबंधी कॅबिनेट कमिटीत पुढीलपैकी कोणत्या मंत्रालयाचा समावेश नसतो ?
   (A) गृहमंत्रालय
   (B) संरक्षणमंत्रालय
   (C) अर्थ (वित्त) मंत्रालय
   (D) मानव संसाधन आणि विकास मंत्रालय

8. The term 'Detente' refers to :

   (A) End of cold war

   (B) Easing of tension between two superpowers

   (C) increased in the tension of superpowers

   (D) Easing of tension between India-Pakistan

9. Which statement is *not* correct ?

   (A) Collective security system guarantees the security of each state

   (B) Collective security is currently regarded as the most promising approach to global peace

   (C) Collective security has no United Nations sanctions

   (D) Collective security is designed to protect international peace and security against war

8. ''तणावशैथिल्य'' पुढीलपैकी कोणाशी संबंधित आहे ?

   (A) शीतयुद्धाची समाप्ती

   (B) दोन महासत्तामधील तणाव निवारण

   (C) महासत्तामधील वाढलेला तणाव

   (D) भारत-पाकिस्तानमधील ''तणावनिवारण''

9. पुढीलपैकी कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

   (A) सामुहिक सुरक्षा पद्धतीत प्रत्येक राज्याच्या सुरक्षेची हमी असते

   (B) सामुहिक सुरक्षा पद्धती ही जागतिक सुरक्षेला प्रोत्साहित करते

   (C) सामुहिक सुरक्षेला ''संयुक्तराष्ट्राची'' मान्यता नाही

   (D) सामुहिक सुरक्षेचा आराखडाच युद्धाच्या विरोधात म्हणजे आंतरराष्ट्रीय शांतता व सुरक्षा प्रस्थापित करणे असा आहे.

10. **Assertion (A)** : Asymmetric warfare is warfare conducted between parties of unequal strength

Reason (R) : The weaker party seeks to neutralise its opponent's strengths.

Select the *correct* option :

(A) (A) is true but (R) is false

(B) (A) is false but (R) is true

(C) Both (A) and (R) are true

(D) (A) is true but (R) is not a cause of (A)

11. Process of matching futuristic threats and national security objectives with military capabilities and other constituents of national power is known as :

(A) War process

(B) Defence planning

(C) Military operations

(D) Low intensity conflicts

10. **विधान (A)** : असिमेट्रीक युद्धपद्धतीत दोन असमान तुल्यबळ असलेल्या पक्षामध्ये लढले जाते

कारण (R) : कमकुवत पक्ष विरोधी पक्षाची शक्ती कमी करण्याचा प्रयत्न करीत असतो

अचूक पर्याय निवडा :

(A) विधान (A) खरे पण कारण (R) असत्य आहे

(B) विधान (A) खोटे पण कारण (R) सत्य आहे

(C) विधान (A) आणि कारण (R) दोन्ही सत्य आहे

(D) विधान (A) खरे पण कारण (R) हे विधानाचे कारण नाही

11. भविष्यातील संभाव्य धोके, राष्ट्रीय सुरक्षेची उदिष्टे तसेच लष्करी क्षमता आणि राष्ट्रीय शक्ती ह्या सर्व गोष्टीचा ज्या प्रक्रियेत केला जातो त्यास पुढीलप्रमाणे संबोधण्यात येते :

(A) युद्धनियोजन

(B) संरक्षणाबाबतचे नियोजन

(C) लष्करी कार्यवाही

(D) कमी तीव्रतेचा संघर्ष

12. Who regarded defence expenditure of a country as 'Public Goods' ?

    (A) Karl Marx

    (B) Mao-Tse-Tung

    (C) Adam Smith

    (D) Fidel Castro

13. Which of the following is *not* a chemical warfare agent ?

    (A) Tabun

    (B) Sarin

    (C) Chloroform

    (D) SARS

14. Which of the following is the means of mobilisation of resources during war time ?

    (A) Loan from IMF

    (B) Additional printing currency

    (C) Selling the gold

    (D) Taxation and borrowing

12. संरक्षणावरील होणाऱ्या खर्चास ''सार्वजनिकहित'' असे कोणी म्हटले आहे ?

    (A) कार्ल मार्क्स

    (B) माओ-त्से-तुंग

    (C) अॅडम स्मिथ

    (D) फिडल केस्ट्रो

13. पुढीलपैकी कोणते शस्त्र हे रासायनिक युद्धपद्धतीचे अस्त्र **नाही** ?

    (A) टबुन

    (B) सरीन

    (C) क्लोरोफॉर्म

    (D) सरस

14. युद्ध काळात पुढीलपैकी कोणता घटक हा साधनसंपत्तीच्या गतिमानतेशी संबंधित आहे ?

    (A) आय.एम.एफ कडून कर्ज घेणे

    (B) अतिरिक्त चलनाची छपाई

    (C) सोने विकणे

    (D) कर आणि उधारउसनवाटी

15. Gas Turbine Research establishment is located in :

(A) Hyderabad

(B) Bengaluru (Bangalore)

(C) Chennai (Madras)

(D) Pune

16. For permitting the transfer of missile technology the prescribed maximum range is :

(A) 500 kms

(B) 600 kms

(C) 1000 kms

(D) 1500 kms

15. गॅस टर्बाईन रिसर्च ईस्टॅबीलेशमेन्ट पुढील शहरात आहे :

(A) हैद्राबाद

(B) बेंगलुरू (बेंगलोर)

(C) चेन्नई (मद्रास)

(D) पुणे

16. क्षेपणास्त्र तंत्रज्ञान हस्तांतर करण्यासाठी जास्तीत जास्त 'पल्ला' पुढीलप्रमाणे निश्चित करण्यात आला आहे :

(A) 500 किमी.

(B) 600 किमी.

(C) 1000 किमी.

(D) 1500 किमी.

17. (*a*) Euro currency came into circulation.

(*b*) Fall of Berlin wall.

(*c*) Austria, Finland and Sweden Join EU.

Arrange the sequence :

(A) (*a*)–(*b*)—(*c*)

(B) (*b*)–(*c*)—(*a*)

(C) (*c*)–(*b*)—(*a*)

(D) (*b*)–(*a*)—(*c*)

18. "Long range planning must become the article of faith with us if crisis management and adhocism is to be avoided and the nation is to be provided with a sound and desired defence capability."

To whom do you attribute this statement ?

(A) Shri Manohar Parikkar

(B) Shri Narendra Modi

(C) Air Commodore Jasjit Singh

(D) Mr. K. Subramanyam

17. (*a*) 'युरो' चलन हे प्रत्यक्षात वापरात आले

(*b*) बर्लीनची भिंत पाडण्यात आली.

(*c*) ऑस्ट्रीया, फिनलँड आणि स्वीडन हे देश युरोपिअन युनियनमध्ये सहभागी झाले

क्रमवार अचूक घटनाक्रम पुढीलप्रमाणे आहे :

(A) (*a*)–(*b*)—(*c*)

(B) (*b*)–(*c*)—(*a*)

(C) (*c*)–(*b*)—(*a*)

(D) (*b*)–(*a*)—(*c*)

18. ''आणीबाणीची परिस्थिती व तात्पुरती व्यवस्था टालायचे असेल तर दीर्घकालीन नियोजन करून आपल्याला उत्तम संरक्षण सज्जता करावी लागेल हे विधान पुढीलपैकी कोणी केले ?

(A) श्री मनोहर परिक्कर

(B) श्री नरेंद्र मोदी

(C) ''एअर कम्मोडोर जसजीतसिंग

(D) श्री के. सुब्रमन्यम

19. Choose the *correct* code :

Assertion (A) : Armies and Navies are powerless unless we control the air.

Reason (R) : Airpower with its avionics and advance technology is now a decisive and deciding factor in war.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are correct

(B) Both (A) and (R) are not correct

(C) (A) is correct and (R) is not correct

(D) (A) is not correct, (R) is correct

20. Find out the odd option :

(A) I.M.F.

(B) I.A.E.A.

(C) World Bank

(D) W.T.O.

19. योग्य सांकेतांकाची निवड करा :

विधान (A) : हवाई अवकाशावर नियंत्रण प्रस्थापित केल्याविना स्थलसेना व नौसेना निरुपयोगी आहे

कारण (R) : आधुनिक तंत्रज्ञानासह विकसित केलेले हवाईदल हे लढाईत निर्णायक भूमिका बजावित असते.

संकेत :

(A) विधान (A) आणि कारण (R) दोन्ही बरोबर आहेत

(B) विधान (A) आणि कारण (R) दोन्ही चूक आहेत

(C) विधान (A) बरोबर पण कारण (R) चूक आहे

(D) विधान (A) चूक पण कारण (R) बरोबर आहे

20. पुढीलपैकी विलक्षण (विचित्र) पर्याय निवडा :

(A) आय.एम.एफ.

(B) आय.ए.ई.ए.

(C) जागतिक बँक

(D) डब्ल्यू.टी.ओ.

21. Which among the following is an intangible component of national power ?

(A) Territory

(B) Military capability

(C) Industrial capability

(D) National morale

22. Who presented Rimland theory ?

(A) Halford John Mackinder

(B) Nichols Spyman

(C) Hans J. Morganthau

(D) Alfred T. Mahan

23. Who defined "War is thus an act of force to compel our enemy to do our will" ?

(A) Kautilya

(B) Sun-Tzu

(C) Alfred T. Mahan

(D) Karl Von Clausewitz

21. खालीलपैकी कोणता राष्ट्रीय शक्तीचा घटक हा अस्थिर आहे ?

(A) भूप्रदेश

(B) लष्करीक्षमता सज्जता

(C) औद्योगिक क्षमता

(D) राष्ट्रीय नैतिकता

22. रिमलॅन्ड थिअरी कोणी सादर केली ?

(A) एच.जे. मॅकिन्डर

(B) निकोलस स्पायमॅन

(C) हॉन्स जे मॉरगेन्था

(D) ए. टी. महान

23. युद्ध म्हणजे अशी कृती कि बळाच्या जोरावर शत्रुला आपली इच्छा पूर्ण करण्यास भाग पाडतो. ही व्याख्या कोणी केली आहे ?

(A) कौटिल्य

(B) सुन-त्झु

(C) ए.टी. महान

(D) कार्ल वॉन क्लॉजविट्ज

24. Kargil Enquiry Committee of Govt. of India was chaired by :
    (A) Gen. K. Sunderji
    (B) Air Commodore (Retd) Jasjit Singh
    (C) K. Subramanyam
    (D) General Manekshaw

24. भारत सरकारच्या कारगिल इन्क्वायरी कमिटीचे चेअरमन कोण होते ?
    (A) जनरल के. सुंदरजी
    (B) एअर कम्मोडोर (निवृत्त) जसजीत सिंग
    (C) के. सुब्रमन्यम
    (D) जनरल माणेकशा

25. Balance of Power has been transformed into Balance of Terror due to the advent of :
    (A) Biological weapons
    (B) Chemical weapons
    (C) Nuclear weapons
    (D) Weather weapons

25. सत्ता संतुलनाची जागा दहशतीच्या संतुलनाने घेतली कारण :
    (A) जैविक शस्त्रास्त्रे
    (B) रासायनिक शस्त्रास्त्रे
    (C) आण्विक शस्त्रास्त्रे
    (D) हवामान शस्त्रे

26. At present national security advisor to Prime Minister of India is :

(A) Ajit Doval

(B) M.K. Narayanan

(C) Brijesh Mishra

(D) Lt. Gen. G.D. Bakshi

27. What differentiates a 'State' from a 'Nation' ?

(A) Territory and people

(B) Government

(C) Sovereignty

(D) Consciousness of political unity

28. Credibility is the governing and deciding factor in "theory of deterrence". Thus, credibility is maintained by two subfactors namely :

(A) Rationality and an option

(B) Capability and killing instinct

(C) Communication and rationality

(D) Rationality and civil-defence

26. सध्या पंतप्रधानाचे राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार कोण आहेत ?

(A) अजित डोवाल

(B) एम. के. नारायणन

(C) ब्रिजेश मिश्रा

(D) लेफ्टनंट जनरल जी. डी. बक्शी

27. ''राज्य'' ही संकल्पना राष्ट्रापेक्षा वेगळी आहे, हे कोणत्या घटनामुळे वेगळेपण दर्शविते ?

(A) भूप्रदेश आणि लोकसंख्या

(B) शासन

(C) सार्वभौमत्व

(D) राजकीय ऐक्याविषयी जागृत

28. प्ररोधनाच्या सिद्धांतानुसार प्ररोधनात विश्वसनीयता आणि व्यवस्था हा निर्णायक घटक ग्राह्य धरण्यात येतो. विश्वसनीयता अबाधित राखण्यासाठी पुढीलपैकी दोन महत्त्वपूर्ण उपघटक आहे : अचूक पर्याय निवडा :

(A) तर्कशुद्ध आणि विविध पर्याय

(B) विश्वसनीयता आणि सहजासहजी मृत्यू

(C) संपर्क-संवाद आणि तर्कशुद्ध युक्तिवाद

(D) तर्कशुद्ध युक्तिवाद आणि नागरी संरक्षण

29. Who suggested the following formula/equation which does not necessarily permit exact measurement ?

$P_p = (C + E + M) \times (S + W)$,

(A) Ray S. Cline

(B) Barry Hughes

(C) Clifford

(D) General K. Sunderji

30. Functional commands in Indian Air Force are :

(A) 7

(B) 6

(C) 2

(D) 4

29. खालील फॉर्मूला कोणी सुचविला आहे ? संबंधित फॉर्मूला आवश्यक तंतोतंत मोजमापाची मान्यता देत नाही :

$P_p = (C + E + M) \times (S + W)$

अचूक उत्तर पुढीलप्रमाणे :

(A) रे एस. क्लाईन

(B) बेरी हगेस

(C) क्लिफोर्ड

(D) जनरल के. सुंदरजी

30. भारतीय हवाईदलाच्या कार्यरत कमांड्स पुढीलप्रमाणे आहेत :

(A) 7

(B) 6

(C) 2

(D) 4

31. The concept of 'Limited War' does not mean :

(A) A war whose objective is of smaller scope than total defeat of the enemy

(B) A war against the military people and establishments

(C) A war conducted with deliberately restricted aims and resources

(D) An armed conflict start of general war

32. In 1951, a peace treaty was signed between the Allied powers and Japan at San Francisco. As per the treaty, Japan had to recognize the independence of ....

(A) China

(B) Korea

(C) Mongolia

(D) Philippines

31. मर्यादित युद्धाची संकल्पना म्हणजे काचा अर्थ असा होत नाही की :

(A) युद्ध की ज्यात शत्रुचा पराभव करण्यापेक्षा उद्दिष्टाची व्याप्ती अल्प अशी असते

(B) युद्ध की जे सैनिक आणि लष्करी छावण्याच्या विरोधात असते

(C) युद्ध की ज्यात मर्यादित साधनसंपत्तीचा हेतुपुरस्कार वापर केला जातो व युद्ध संचालन केले जाते

(D) सशस्त्र संघर्ष सामान्य युद्धा प्रमाणे सुरू होते

32. सनफ्रान्सीसको येथे 1951 मध्ये दोस्तराष्ट्र आणि जपान याच्यात शांतता संधी स्वाक्षरी करण्यात आली. त्या संधीनुसार जपानने खालील देशाच्या स्वातंत्र्याला मान्यता दिली :

(A) चीन

(B) कोरीया

(C) मंगोलीया

(D) फिलीपाईन्स

33. The duration of operation 'POLO' was :

(A) From 13th September to 18th September 1948

(B) From 17th January to 18th February 1948

(C) From 27th September to 13th November 1948

(D) From 3rd September to 8th September 1948

34. Who among the following thinkers/ scholars wrote the book, "The Conduct of War" ?

(A) Quincy Wright

(B) Karl Von Clausewitz

(C) Major Gen. J.F.C. Fuller

(D) Liddle Hart

33. ऑपरेशन 'पोलो'चा कालखंड पुढीलप्रमाणे होता :

(A) 13 सप्टेंबर ते 18 सप्टेंबर 1948

(B) 17 जानेवारी ते 18 फेब्रुवारी 1948

(C) 27 सप्टेंबर ते 13 नोव्हेंबर 1948

(D) 3 सप्टेंबर ते 8 सप्टेंबर 1948

34. 'कंन्डक्ट ऑफ वॉर' हे पुस्तक पुढीलपैकी कोणत्या विचारवंताने लिहिले ?

(A) क्वीन्सी राईट

(B) कॉर्ल व्हॉन कलॉजविट्ज

(C) मेजर जनरल जे. एफ.सी. फुलर

(D) लिडल हार्ट

35. Cross Border Terrorism by Pakistan is the result of :

(A) Operation Topaq

(B) Operation Gibraltar

(C) Operation Al-Badar

(D) Operation Zerb-e-Momin

36. Which one of the following code name has been given to the Indo-French Naval Exercise held in 2002, at the coast of Goa ?

(A) Indra II

(B) Hope II

(C) Varune II

(D) Vijay II

35. पाकिस्तान पुरस्कृत सीमापार दहशतवाद म्हणजे पुढील मोहीमेची फळनिष्पत्ती होय :

(A) ऑपरेशन टोपॅक

(B) ऑपरेशन गिब्राल्टर

(C) ऑपरेशन अल्-बदर

(D) ऑपरेशन झर्ब-ई-मोमीन

36. 2002 मध्ये गोव्याच्या समुद्रतट किनारी भारत आणि फ्रेंच यांची जी संयुक्त नाविकदलाची कवायत करण्यात आली, त्याचे कोडनाम (सांकेतांक) कोणते होते ?

(A) इन्द्र-II

(B) होप-II

(C) वरूण-II

(D) विजय-II

37. 'Salwa Judum' was part of a counter-insurgency operation which took place mainly in the state of :

(A) Jharkhand

(B) Chhattisgarh

(C) Orissa

(D) Maharashtra

38. Which one of the following is *not* an element of sea power according to A.T. Mahan ?

(A) Government policy to dominate the sea

(B) Capability of Navy

(C) National Resources

(D) Nature of coastline

37. प्रतिविप्लवादाची जी ''साळवा जुदम'' नावाने जी कार्यवाही (ऑपरेशन) करण्यात आले, ते पुढील राज्यात करण्यात आले :

(A) झारखंड

(B) छत्तीसगढ़

(C) ओरीसा

(D) महाराष्ट्र

38. ए.टी. महान याच्या मतानुसार खालीलपैकी कोणता घटक हा सागरी सामर्थ्याशी संबंधित **नाही** :

(A) सागरी वर्चस्व प्रस्थापित करण्याबाबत शासनाचे धोरण

(B) नौदलाची क्षमता

(C) राष्ट्रीय साधनसंपत्ती

(D) समुद्रकिनाऱ्याचे स्वरूप

39. Which one of the following countries describes its relation with India as 'strategic', but has not signed a strategic partnership a agreement ?

(A) Tazakistan

(B) Uzbekistan

(C) Mongolia

(D) Israel

40. Match the following from Table I (Countries) and Table II (Missile) by using the *correct* codes given below :

Table I (Countries		Table II (Missile)	
(*a*)	India	(*i*)	Patriot
(*b*)	USA	(*ii*)	Agni-V
(*c*)	Pakistan	(*iii*)	SS-20
(*d*)	Russia	(*iv*)	Hatf-IV

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)

39. पुढीलपैकी असा कोणता देश आहे की जो असा दावा करतो की त्याचे भारताबरोबर 'सामरिक' संबंध आहे पण भारताबरोबर सामरिक भागीदारीच्या करारावर अद्याप पर्यंत स्वाक्षरी केली नाही ?

(A) तझाकिस्तान

(B) ऊझबेकिस्तान

(C) मंगोलीया

(D) ईस्राइल

40. टेबल **I** आणि **II** यातील देश आणि क्षेपणास्त्राचे नाव. योग्य जोड्या अचूक सांकेतांकाची निवड करून लावा :

टेबल I (देश)		टेबल II (क्षेपणास्त्र)	
(*a*)	भारत	(*i*)	पेट्रीयॉट
(*b*)	अमेरिका	(*ii*)	अग्नी-V
(*c*)	पाकिस्तान	(*iii*)	एस.एस.-20
(*d*)	रशिया	(*iv*)	हत्फ-IV

सांकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)
(B)	(*i*)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)

41. The term 'Boko Haram' refers to which of the following :
    (A) Human Rights Group
    (B) Social activists Group
    (C) Jihadist Group
    (D) Environmentalists Group

41. बोकोहराम ही संज्ञा खालीलपैकी कोणाशी संबंधित आहे ?
    (A) मानवीहक्कासाठी कार्य करणारा गट
    (B) सामाजिक चळवळ राबविणारा गट
    (C) जिहादी गट
    (D) पर्यावरणवादी गट

42. Camp David Accord was signed between which of the following two countries :
    (A) Israel and Pakistan authority
    (B) Egypt and Israel
    (C) Iran and Iraq
    (D) USA and erstwhile USSR

42. 'कॅम्प डेव्हीड' हा करार पुढीलपैकी कोणत्या दोन राष्ट्रामध्ये स्वाक्षरी करण्यात आला ?
    (A) ईस्राइल आणि पाकिस्तान प्राधिकरण
    (B) ईजिप्त आणि ईस्राइल
    (C) ईराण आणि ईराक
    (D) अमेरिका आणि रशिया

43. The term 'Barlev-line refers to which one of the following :
    (A) Dividing wall between east and west Berlin
    (B) Imaginary line in Sahara desert
    (C) Israeli fortification of Egyptian borders on the Eastern bank of the Suez canal (Israel-Egypt border area)
    (D) Defensive fortification built by France

43. 'बर्लीव्ह लाईन' ही संज्ञा पुढीलपैकी कोणाशी संबंधित आहे ?
    (A) पूर्व आणि पश्चिम बर्लीनला विभागणारी भिंत
    (B) सहारा वाळवंटातील काल्पनिक रेषा
    (C) सुएझ कालव्याच्या पूर्व किनाऱ्याशी ईजिप्तशी संलग्न असलेल्या ईस्राइलच्या सीमावर्ती भागातील तटबंदी (ईस्राइल-इजिप्त सीमावर्ती क्षेत्र)
    (D) फ्रांसने बचावासाठी बांधलेली तटबंदी

44. Who among the following Allied leaders visited India during the World War II ?

(A) Clemenceau

(B) Chiang Kai-Shek

(C) Winston Churchill

(D) Harry Truman

45. Which border has the Free Movement Regime (FMR) ?

(A) India–Myanmar

(B) India–China

(C) India–Nepal

(D) India–Pakistan

46. 'Sir Creek' is a disputed piece of land between which two countries ?

(A) Between India and Bagladesh

(B) Between India and Pakistan

(C) Between India and Maldives

(D) Between India and Sri Lanka

44. दुसऱ्या महायुद्धाच्या कालखंडात दोस्त राष्ट्राच्या कोणत्या नेत्याने भारताला भेट दिली ?

(A) सिलेमेनकाऊ

(B) चँग-कै-शेक

(C) विनस्टन चर्चिल

(D) हॅरी ट्रुमन

45. खालीलपैकी कोणत्या सीमावर्ती क्षेत्रात (मुक्त संचार प्रणाली) ''फ्रि मुव्हमेन्ट रिजाईम'' आहे ?

(A) भारत - म्यानमार

(B) भारत - चीन

(C) भारत - नेपाल

(D) भारत - पाकिस्तान

46. 'सीर क्रिक' हा प्रदेश कोणत्या दोन देशामध्ये वादग्रस्त प्रदेश म्हणून परिचित आहे ?

(A) भारत आणि बांगलादेश

(B) भारत आणि पाकिस्तान

(C) भारत आणि मालदिव्ह

(D) भारत आणि श्रीलंका

47. When did the UN Security Council adopted the first ever resolution on 'Youth, peace and security' ?

(A) December, 2014

(B) December, 2015

(C) December, 2016

(D) March, 2016

48. The Nag 'Missile' system developed by India is :

(A) a surface to air missile

(B) an air to air missile

(C) an air to surface missile

(D) an anti-tank missile

49. The concept of 'Threats without enemies' is linked with one of the following in the security discourse :

(A) Illegal migration

(B) Globalization

(C) Environmental security

(D) Technology transfer

50. Which one of the following is the country of origin of 'Phalcon Radar' ?

(A) India

(B) Israel

(C) Germany

(D) USA

47. संयुक्त राष्ट्राच्या सुरक्षा समितीने पहिल्यादा ''युवक शांतता आणि सुरक्षा'' हा ठराव केव्हा पारित केला ?

(A) डिसेंबर, 2014

(B) डिसेंबर, 2015

(C) डिसेंबर, 2016

(D) मार्च, 2016

48. भारताने नागक्षेपणास्त्र जे विकसित केले आहे ते पुढील प्रकारात गणले जाते :

(A) जमिनीवरून ते हवेत मारा करणारे क्षेपणास्त्र

(B) हवेतून हवेत मारा करणारे क्षेपणास्त्र

(C) हवेतून जमिनीवर मारा करणारे क्षेपणास्त्र

(D) रणगाडाविरोधी क्षेपणास्त्र

49. 'शत्रुविना धोका' ही संकल्पना सुरक्षेच्या पुढील संज्ञेशी संबंधित आहे :

(A) बेकायदेशीर स्थलांतरे

(B) जागतिकीकरण

(C) पर्यावरणाची सुरक्षा

(D) तंत्रज्ञान हस्तांतर

50. खालीलपैकी कोणत्या राष्ट्राने 'फालकन रडार'ची प्रथमता: निर्मिती केली ?

(A) भारत

(B) ईस्राइल

(C) जर्मनी

(D) अमेरिका

ROUGH WORK